

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Domme

Taksationskommissionen

Natur- og Miljøklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Forslag

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

**Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse
af 26. september 2013
i sagen om fredning af alléen mellem Vester Tostrup og Møldrup
i Viborg Kommune
(j.nr. NMK-520-00027)**

Indledning

Frednings sagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening den 1. december 2011.

Det fremgår af fredningsforslaget, at Danmarks Naturfredningsforening finder, at de markante og karakteristiske landskabselementer, som f.eks. gamle alléer med krogede træer og solitære træer, der har plads til at udfolde hele deres kroners potentiale, bør bevares, fordi de er med til at give det åbne landskab karakter og rummelighed. De udgør samtidig vigtige biotoper for f.eks. flagermus, hulrugende fugle- og dyrearter, svampe og insekter.

På grund af rationalisering og effektivisering af landbruget forsvinder mange alléer samt levende hegn og solitære træer. Det er derfor vigtigt at sikre de grønne elementer, der endnu er tilbage i det åbne land.

Den omhandlede allé er ca. 90 år gammel, 1.350 meter lang og består af stynede seljerøn. Den er bevaret i kraft af borgernes opbakning. Før kommunesammenlægningen lå alléen i Møldrup Kommune, der prioriterede dens pleje, hvorfor den hidtil har været et smukt og velholdt landskabselement.

Efter kommunesammenlægningen overtog Viborg Kommune plejen, der af sparehensyn er blevet nedprioriteret, og flere træer er syge, udgåede eller vindfældede. Kommunen overvejede på et tidspunkt at fjerne de udgåede træer og kun genplante hvert andet. I et senere spareforslag foreslog kommunen at fælde alléen, men på grund af kritik fra mange sider blev forslaget udtaget af sparekataloget.

Der er ikke en aktuel trussel mod alléen, men forslaget om at spare penge ved at fælde alléen er ikke endelig skrinlagt. Det er derfor foreningens opfattelse, at en mere permanent beskyttelse er påkrævet. Foreningen har indsamlet ca. 500 borgerunderskrifter til støtte for fredningsforslaget.

Formålet med fredningen er at sikre træernes nødvendige pleje og foryngelse, så alléen bliver sikret som landskabselement.

Fredningen skal sikre, at alléen bevares, vedligeholdes og løbende suppleres, således at den fremstår som et væsentligt landskabselement og et bevaringsværdigt kulturhistorisk element. Alléen står på et areal, der ejes af Viborg Kommune.

Fredningsnævnets behandling og afgørelse af sagen

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse og holdt offentligt møde den 8. februar 2012. Under det offentlige møde var der stor lokal opbakning til fredningen.

Fredningsnævnet har i afgørelsen udtalt, at man er enig med sagsrejsere i, at en fredning er nødvendig for at sikre alléen som et markant og karakteristisk landskabselement, der også er et vigtigt levested for en række biotoper som f.eks. flagermus, hulrugende fugle, svampe og insekter.

Nævnet har dog besluttet, at fredningsgrænsen skal justeres, så det klart fremgår, at det alene er alléen, der fredes. De dele af Vestergade og Tingvej, der er nærmest Skivevej, og hvor der er foretaget en omlægning af vejen, skal derfor udgå af fredningen.

Nævnet har endvidere besluttet, at det skal indskrives i formålsbestemmelsen, at alléen også har et bevaringsværdigt kulturhistorisk element.

Derudover har fredningsnævnet alene foretaget mindre ændringer i fredningsforslaget, herunder om fornyelse af alléen. Nævnet har således gjort det klart, at Danmarks Naturfredningsforening skal godkende plejeplanen, da der ikke er lodsejere til at sikre en afbalanceret plejeplan. Foryngelsen skal ske gradvist for at sikre, at alléen har et harmonisk udtryk. Det overlades til plejemyndigheden i plejeplanen at beskrive, hvorledes dette skal foregå.

Fredningsbestemmelser

Fredningen har til formål at bevare, vedligeholde og løbende supplere alléen, således at den fremstår som et væsentligt landskabselement og et bevaringsværdigt kulturhistorisk element.

Det er ikke tilladt at fælde eller beskære alléens træer som markeret på fredningskortet, ud over hvad der er beskrevet i plejeplanen. Fældning af træer samt beskæring af hensyn til trafikikkerheden kræver således fredningsnævnets godkendelse. Træerne må ikke udsættes for direkte eller indirekte ødelæggelse eller beskadigelse f.eks. ved saltning eller jordbearbejdning.

Viborg Kommune er plejemyndighed og skal udarbejde en plejeplan, som skal godkendes af Danmarks Naturfredningsforening. Uenighed om planens indhold skal forelægges for fredningsnævnet, der træffer afgørelse i sagen.

Den første plejeplan skal foreligge senest 1 år fra fredningens endelige gennemførelse. Herefter skal den fornyes hvert 5. år. Plejeplanen skal sikre, at alléen fremtræder harmonisk, vedligeholdt, opstammet og med et nogenlunde ensartet udtryk, og at alléstrækningen holdes lysåben mellem træerne. Hvis der opstår døde træer f.eks. på grund af alder, sygdom eller stormfald, skal der genplanteres med seljerøn senest 1 år efter. Fornyelse skal ske gradvist for at sikre det harmoniske udtryk. Ved genplantning skal træerne stå med omtrent samme indbyrdes afstand som nu, dvs. 15 meter langs vejen og 9-9,5 meter på tværs af vejen.

Klage

Viborg Kommune har påklaget afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet og anført, at kommunen grundlæggende er positiv overfor, at alléen fredes. Kommunen er således indstillet på at tinglyse en deklaration om dens bevarelse med påtaleret for relevante interessenter. Kommunen finder imidlertid ikke, at der er så store fredningsmæssige interesser knyttet til alléen, at der er grundlag for at bringe fredningsinstrumentet i anvendelse. Fredningsinstrumentet bør kun benyttes i helt særlige tilfælde, hvor store værdier ikke kan beskyttes på anden vis.

Lokalbefolkningens ønske om at beholde alléen kunne imødekommes ved at iværksætte et projekt med borgerinddragelse.

Kommunen har ikke vurderet alléen til at være så interessant, at den er omfattet af kommuneplannens retningslinjer for værdifulde kulturmiljøer. Også de naturhistoriske værdier er efter kommunens vurdering begrænsede.

Alléen består ikke kun af seljærøn som anført i redegørelsen til fredningen. De oprindelige træer var seljærøn, men efterplantninger er sket med sølvørn og fastigata, der har en anden vækst og form.

Konsekvenserne af en fredning kan ifølge kommunen blive,

- nedsat trafiksikkerhed pga. nedfaldne grene,
- erstatningsansvar for kommunen ved evt. skader pga. nedfaldne grene mv.,
- nedsat trafiksikkerhed og øgede udgifter ved ændret glatførebekæmpelse,
- reduceret glatførebekæmpelse af vejen om vinteren,
- politiets krav om nedsættelse af hastighedsgrænsen,
- misvækst og øgede udgifter ved genplantning af røn efter røn,
- udgifter til udarbejdelse og administration af plejeplan.

Efter kommunens opfattelse bærer fredningen præg af at være tilvejebragt uden tilstrækkelig teknisk, forstlig eller juridisk kvalitetssikring.

Kommunen har nærmere uddybet sine bemærkninger til fredningens indhold i en skrivelse af 13. juli 2012.

Det fremgår heraf bl.a., at fredningens formål ikke kan opfyldes på det fredede areal, idet træernes kroner rager ind over vejskel, således at ejerne af tilgrænsende arealer kan beskære træerne til skel. Herved kan målet om træer, "der har plads til at udfolde hele deres krones potentiale", ikke opfyldes.

Det er ikke praktisk muligt at undgå at udsætte træerne for "direkte eller indirekte ødelæggelse eller beskadigelse f.eks. ved saltning eller jordbearbejdning". De tilstødende marker kan dyrkes, og der vil desuden være en påvirkning fra vejen i form af saltsprøjt, medmindre kommunen ophører med brug af salt ved glatførebekæmpelse eller pakker træerne ind i saltværn. Der vil også kunne ske skader ved påkørsel med lastbiler og andre høje køretøjer, fordi træerne står så tæt på vejen, er lavstammede og har brede kroner.

Efter kommunens vurdering bliver alléen ikke harmonisk eller ensartet, når fornyelsen skal ske gradvist. Udskiftes træerne løbende vil alléens karakteristika som landskabelement ikke blive bevaret. Hvis der skal være en allé, bør fredningen i stedet forholde sig til, hvornår hele alléen skal fjernes og erstattes af en helt ny af ensartede træer.

En evt. ny allé bør, afhængig af en vurdering af forekomst af svamp i jorden samt jordtræthed, kunne medføre et træartsskifte, og træerne bør i givet fald plantes med større afstand.

Kommunen finder det usædvanligt, at en privat forening som Danmarks Naturfredningsforening og ikke fredningsnævnet skal godkende den af kommunen udarbejdede plejeplan.

Kommunen har vedlagt en vurdering af alléen udarbejdet af Plantefokus. Det fremgår heraf bl.a., at Plantefokus er bekendt med flere eksempler på genplantning af fredede alléer, men ingen vellykket rullende udskiftning. Den almindelige fremgangsmåde til bevaring og fornyelse af alléer er derfor at bevare de gamle træer med løbende fjernelse af de ringeste – uden indplantning af nye – indtil alléoplevelsen fortaber sig. Herefter fældes resttræerne, hvorefter hele alléen genplantes. På meget lange alléer kan det gøres etapevis.

Danmarks Naturfredningsforenings bemærkninger til klagen

Foreningen har bemærket, at kommunens klage i det store og hele er en gentagelse af de bemærkninger, som kommunen fremsatte under fredningssagens behandling, og som fredningsnævnet har forholdt sig til. Foreningens bemærkninger forholder sig således til de nye synspunkter, som kommunen er fremkommet med.

Efter foreningens opfattelse er en fredning at foretrække til sikring af alléen frem for en tinglysning, idet en fredning er det eneste middel til at opnå en varig sikring, da fredningen forholdsvist detaljeret beskriver, hvordan alléen skal fremstå som landskabelement, og stiller krav om udarbejdelse af en plejeplan.

Foreningen er ikke enig med kommunen i, at alléen ikke rummer sådanne værdier, at den bør fredes. Den rummer biologiske værdier i kraft af de gamle træer, den fremstår som et væsentligt landskabelement, og den har kulturhistorisk værdi, især for borgerne i de to byer, den forbinder.

Foreningen har afvist påstanden om, at fredningen bærer præg af at være tilvejebragt uden tilstrækkelig teknisk, forstlig eller juridisk kvalitetssikring. Bestemmelserne er udformet på baggrund af praktiske erfaringer med forvaltningen af en række alléfredninger, og for så vidt angår den naturfaglige og biologiske side har foreningens naturfaglige udvalg bidraget.

Til trafikikkerhedsspørgsmålet har foreningen anført, at plejemyndigheden for mange steder alt for effektivt fælder eller beskærer træer - måske på grund af fare for, at grene falder ned, eller hele træer vælter. Flere skovfolk og trækyndige har udtalt, at man ofte kunne gå mere nænsomt til værks og styne eller lade større dele af træerne blive stående – uden fare. Der er tale om en mindre bivej, som ikke har væsentlig betydning for færdslen til og fra Møldrupsvej.

Ifølge de fagfolk, som foreningen har inddraget i sagen, er genplantning med seljerøn efter seljerøn uproblematisk og skulle ikke føre til misvækst.

Det er uklart, hvad kommunen har i tankerne, når den taler om borgerinddragelse.

Kommunens yderligere bemærkninger

Kommunen mener fortsat ikke, at der er grundlag for at frede alléen. Kommunen vil være indstillet på at tinglyse en deklaration om bevaring af alléen med påtaleret for relevante interessenter. Indholdet af deklarationen kunne afklares gennem borgerinddragelse.

Selv om der er tale om en mindre bivej, skal kommunen varetage trafiksikkerhedsmæssige hensyn. Nogle af alléens træer er rådne og derfor farlige i forhold til trafiksikkerheden. Træerne har desuden en alder, der gør, at der kan forventes flere rådne træer indenfor en forholdsvis kortere årrække.

Kommunen benægter ikke, at der kan genplantes seljerøn efter seljerøn, men fastholder, at det kan være forbundet med komplikationer.

Naturstyrelsens bemærkninger til sagen

Naturstyrelsen har vurderet, at sagen overvejende har lokal interesse, hvorfor styrelsen ikke vil gå ind i sagen.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Poul Søgaard, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Natur- og Miljøklagenævnet har den 23. april 2013 besigtiget alléen og holdt offentligt tilgængeligt møde.

Et flertal på 9 af nævnets 10 medlemmer har besluttet, at fredningen skal gennemføres af lokale kulturhistoriske grunde.

Mindretallet (Jens Vibjerg) finder ikke, at der er så store fredningsmæssige interesser knyttet til alléen, at der er grundlag for at sikre den gennem en fredning.

Nævnet har besluttet, at alléen skal opretholdes som en allé med seljerøn, der udskiftes løbende i takt med, at træerne går ud.

Nævnet har endvidere besluttet, at bestemmelserne i §§ 2 og 3 om henholdsvis tilstandsændringer og pleje præciseres/lempes.

Idet Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del's afgørelse af 15. juni 2012 ophæves, fastsættes følgende fredningsbestemmelser for det areal, som er vist på det medfølgende kortbilag.

§ 1 Formål

Fredningen har til formål at sikre, at der fortsat er en allé af seljerøn, at de fredede træer i videst muligt omfang bevares uden indgreb, og at de fredede træer plejes og vedligeholdes.

§ 2 Tilstandsændringer

Alléens træer må alene fældes eller beskæres i det omfang, det fremgår af plejeplanen, herunder af hensyn til trafiksikkerheden.

Træerne må ikke udsættes for direkte eller indirekte ødelæggelse eller beskadigelse, for eksempel ved saltning eller jordbearbejdning.

§ 3 Naturpleje

Viborg Kommune er plejemyndighed. Plejemyndigheden udarbejder en plejeplan, som skal forelægges for Danmarks Naturfredningsforening til udtalelse. Såfremt der er uenighed om plejeplanen, skal fredningsnævnet træffe afgørelse i sagen.

Den første plejeplan skal foreligge senest 2 år efter fredningens endelige gennemførelse. Planen skal fornys efter 5 år og herefter hvert 10. år.

Plejeplanen skal sikre, at alléen fremtræder harmonisk, vedligeholdt, opstammet og med et nogenlunde ensartet udtryk. Strækningen mellem træerne holdes lysåben.

Fornyelse på grund af syge eller udgåede træer mv. skal ske gradvist for at sikre alléens harmoniske udtryk. Ved gentilplantning skal træerne stå med omtrent samme indbyrdes afstand som nu.

§ 4 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredningen omfatter del af matr.nr. 7000v og del af matr. nr. 7000d V. Tostrup By, V. Tostrup.

Der tilkendes ikke erstatning for fredningsindgrebet, idet arealet er offentligt ejet, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. pkt.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Lars Busck
Formand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

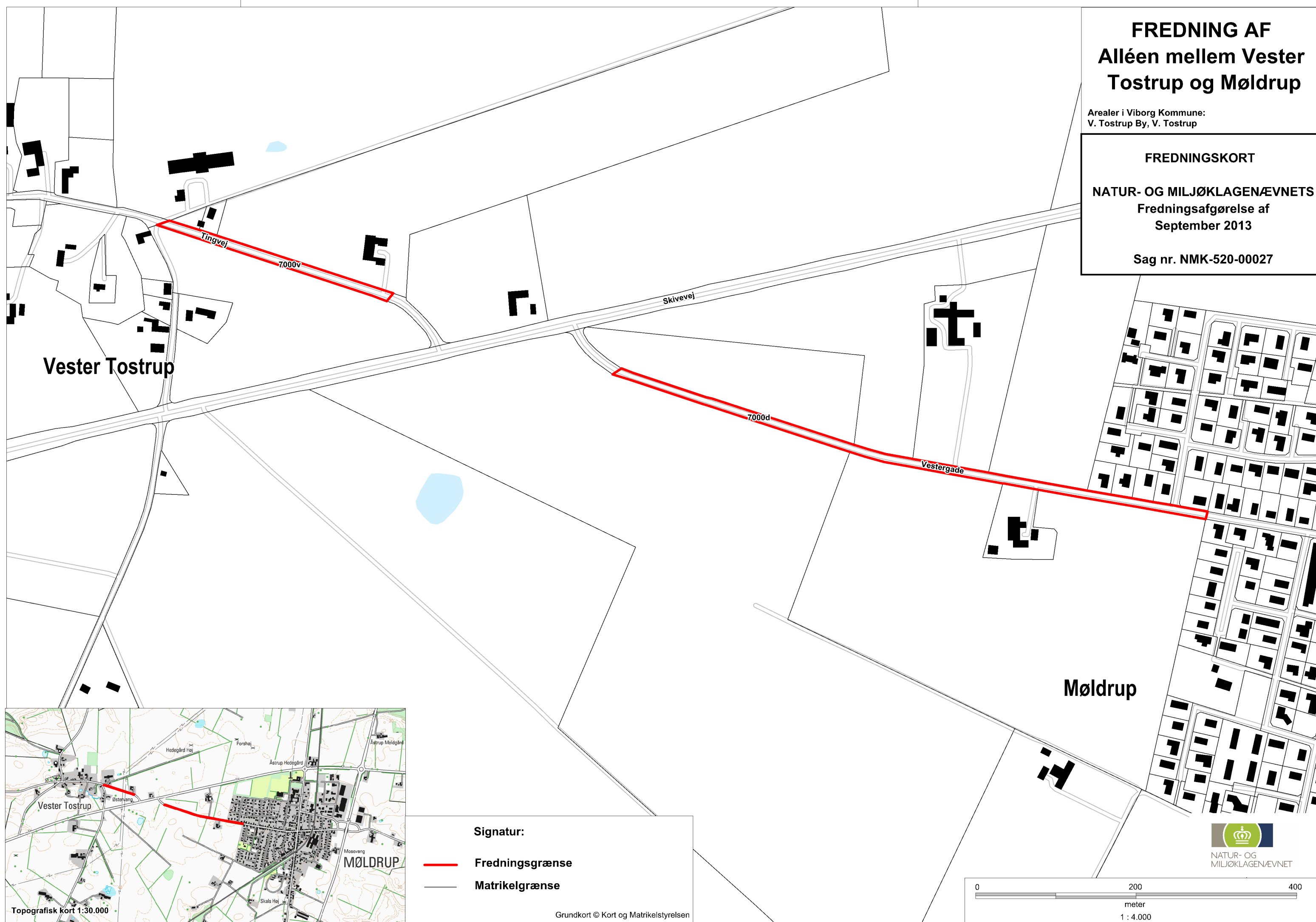
FREDNING AF Alléen mellem Vester Tostrup og Møldrup

Arealer i Viborg Kommune:
V. Tostrup By, V. Tostrup

FREDNINGSKORT

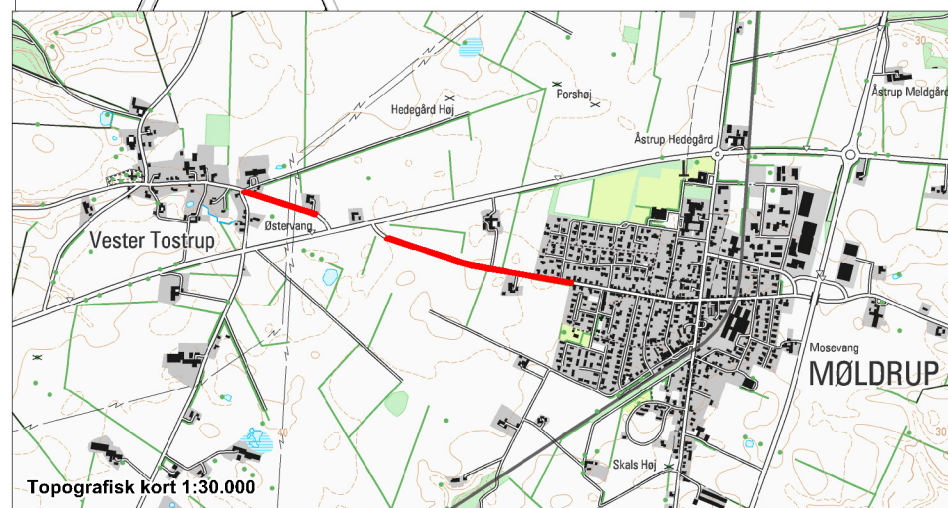
NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNETS
Fredningsafgørelse af
September 2013

Sag nr. NMK-520-00027

Vester Tostrup

Møldrup

Topografisk kort 1:30.000

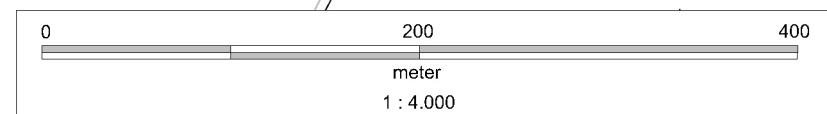
Signatur:

- Fredningsgrænse
- Matrikelgrænse

Grundkort © Kort og Matrikelstyrelsen

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Herning, 15. juni 2012
FRD 51/2011

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

SCANNET

Modtaget i
Naturstyrelsen
21 JUNI 2012

Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, har den 15. juni 2012 truffet afgørelse om fredning af Alléen mellem Vester Tostrup og Møldrup.

En udskrift af kendelsen med klagevejledning vedlægges.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp

Afgørelse af 15. juni 2012 om fredning af

Alléen mellem Vester Tostrup og Møldrup

**Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del
FRD 51/2011**

Fredningsnævnet har modtaget et fredningsforslag fra Danmarks Naturfredningsforening.

1. Baggrunden for forslaget og beskrivelse af fredningsområdet

Indledning

Danmarks Naturfredningsforening rejser denne fredningssag, fordi foreningen er af den opfattelse, at de markante og karakterskabende landskabselementer, som f.eks. alléer og solitære kæmpetræer, skal fastholdes i landskabet, fordi de tilføjer landskabet en smuk og betydningsfuld dimension. Gamle alléer med krogede træer og solitære kæmpetræer, der har plads til at udfolde hele deres krones potentiale, er nemlig fantastiske landskabselementer, som er med til at give det åbne land karakter og rummelighed. De fungerer som landskabselementer, der giver markant struktur og dybde til et ellers ofte intensivt dyrket landskab. Samtidig kan de udgøre vigtige biotoper for f.eks. flagermus, hulrugende fugle- og dyrearter, svampe, laver og insekter.

Desværre forsvinder alléerne - ligesom levende hegn og solitære træer - lidt efter lidt i rationaliseringens og effektiviseringens navn, når landbrug lægges sammen, markskel sløjfes og veje udvides. Denne rationalisering foregår i dag uhindret, fordi alléer og solitærtræer er landskabselementer, der ikke er beskyttet af den generelle lovgivning. Derfor er det vigtigt ud fra både en biodiversitets- og en landskabsvinkel at sikre de grønne elementer, der endnu er tilbage i det åbne land.

I Viborg kommune, mellem Vester Tostrup og Møltrup står der en 90 år gammel og ca. 1.350 m lang allé af stynede seljerrønnetræer. Indtil i dag har alléen bestået i kraft af borgernes opbakning og anerkendelse af dens landskabelige betydning. Før kommunesammenlægningen lå alléen i Møltrup Kommune, der prioriterede alléens løbende pleje. Derfor har den hidtil været et smukt og velholdt landskabselement.

Efter kommunesammenlægningen overtog Viborg Kommune alléens pleje, der af sparehensyn blev nedprioriteret. I disse år bliver det manglende vedligehold mere og mere tydeligt, da flere træer er syge, udgåede eller vindfældede. Viborg Kommune overvejede på et tidspunkt at fjerne de udgåede træer og kun genplante hvert andet. I foråret 2010 udgav Viborg Kommune så et sparekatalog med forslag til besparelser 2011-2014. Ét af forslagene var at fælde alléen. Forslaget resulterede i kritik fra mange sider og endte med at blive taget ud af sparekataloget igen. Der er altså ingen stående trussel imod alléen, men af kommunens budgethørings svar fremgår det, at ideen med at fælde alléen for at spare penge ikke er skrinlagt. DN vurderer, at en mere permanent beskyttelse af alléen er nødvendig. Der er indsamlet ca. 500 borgerunderskrifter til støtte for fredningsforslaget. Disse er sendt til fredningsnævnet sammen med fredningsforslaget.

Så for at sikre alléen som landskabselement i det intensivt dyrkede landskab, for at sikre alléen som et fortsat levende aktiv for et kulturlandskab i tilbagegang og for at styrke den biologiske mangfoldighed i nærområdet rejser DN hermed forslag om fredning. Formålet med fredningen skal være at sikre træernes nødvendige pleje og foryngelse, sådan at alléen som landskabselement bliver sikret.

Naturpleje

DN foreslår, at Viborg Kommune er plejemyndighed. Kommunen skal udarbejde en plejeplan senest 1 år efter fredningens gennemførelse. Efter en indkøringsperiode skal plejeplanen fornyes hvert 10 år. Plejeplanen skal redegøre for, hvordan alléen bevares, vedligeholdes og løbende forynges, sådan at den fremtræder harmonisk, vedligeholdt, opstammet og med et nogenlunde ensartet udtryk.

2. Fredningsforslagets afgrænsning

Fredningsforslagets afgrænsning fremgår af kortbilag 1. Alléen står på kommunens matrikel.

3. Planlægnings- og fredningsmæssige forhold

Omtrent 75 meter af alléen står på en vejstrækning i Vester Tostrup, der er omfattet af kommuneplanramme 10.1 (kommuneplan 2009-2021). Planrammen rummer generelle anvendelsesbestemmelser. Der er ingen konflikt mellem disse anvendelsesbestemmelser og fredningsforslaget. I kommuneplanen for Møldrup kan man læse (s. 100), at byen har behov for grønne forbindelser, der kan styrke byen som attraktiv bosætningsby. Fredningsforslaget understøtter dette.

Der er ingen lokalplaner inden for fredningsområdet. Alléen ligger i landzone og er offentligt ejet. De tilstødende marker er privatejede.

4. Fredningsnævnets behandling af sagen

Efter modtagelsen af fredningsforslaget blev der indrykket sædvanlig annoncering i Statstidende og Ugeavisen Møldrup.

Fredningsnævnet afholdt et offentligt møde den 8. februar 2012. Mødet startede med en besigtigelse af alléen og fortsatte med et offentligt møde på Møldrup Kro.

Under nævnets behandling er der ikke fremsat erstatningskrav.

Forud for det offentlige møde har Miljøministeriet, Naturstyrelsen, Vestjylland Natur foreslået en præcisering af § 3 om, at genplantning skal ske med Seljerøn.

Under det offentlige møde var der en stor lokal opbakning til fredningen.

Fredningsnævnet udtaler:

Da fredningsforslagets formål må anses for at være omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 1, finder et enigt nævn, at betingelserne for at frede alléen mellem Vester Tostrup og Møldrup er til stede.

Fredningsnævnet er således enig med fredningsrejserne i, at en fredning er nødvendig for at sikre alléen som et markant og karakterskabende landskabselement, der også er et vigtigt levested for en række biotoper som for eksempel flagermus, hulrugende fugle- og dyrearter, svampe, laver og insekter.

Fredningsnævnet har dog fundet, at fredningsgrænsen skal justeres, så det er klart, at det alene er alléen, der fredes. De dele af Vestergade og Tingvej, der er nærmest Skivevej, og hvor der er foretaget en omlægning af vejen, skal derfor udgå af fredningen. Endvidere har nævnet besluttet, at det skal indskrives i formålsbestemmelsen, at alléen også indeholder et bevaringsværdigt kulturhistorisk element. Derudover er der kun foretaget mindre ændringer, der blandt andet skulle gøre det mere klart, hvordan alléen skal fornyes. Nævnet har således gjort det klart, at Danmarks Naturfredningsforening skal godkende plejeplanen. Dette er sket, da der ikke er lodsejere eller andre til at sikre en afbalanceret plejeplan. Forryngelsen af træerne i alléen skal foregå gradvist for at sikre, at alléen har et harmonisk udtryk. Det overlades til plejemyndigheden i plejeplanen at beskrive, hvorledes dette skal foregå.

Der fastsættes for fredningen følgende

Fredningsbestemmelser:

§ 1 Fredningens formål

At alléen bevares, vedligeholdes og løbende suppleres, således at den fremstår som et væsentligt landskabselement og et bevaringsværdigt kulturhistorisk element.

§ 2 Tilstandsændringer

Det er ikke tilladt at fælde eller beskære alléens træer, som markeret på fredningskortet, ud over hvad der er beskrevet i plejeplanen. Fældning af allétræer kræver således godkendelse af fredningsnævnet. Beskæring af hensyn til trafiksikkerheden kan også kun ske med fredningsnævnets godkendelse. Træerne må ikke udsættes for direkte eller indirekte ødelæggelse eller beskadigelse for eksempel ved saltning eller jordbearbejdnig.

§ 3 Naturpleje

Viborg Kommune er plejemyndighed.

Plejemyndigheden udarbejder en plejeplan, som Danmarks Naturfredningsforening skal godkende. Såfremt der er uenighed om plejeplanens indhold, træffer fredningsnævnet afgørelse i sagen.

Den første plejeplan skal foreligge senest 1 år efter fredningens gennemførelse. Herefter skal den fornyes efter 5 år, og herefter hvert 10. år. Plejeplanen skal sikre, at alléen fremtræder harmonisk, vedligeholdt, opstammet og med et nogenlunde ensartet udtryk, sådan at fredningens formål opfyldes. Plejeplanen skal sikre, at alléstrækningen holdes lysåben mellem træerne. Hvis der opstår døde træer i alléen, f.eks. pga. alder, sygdom eller stormfald, skal der genplantes med seljerøn senest 1 år efter. Fornyelse skal foregå gradvist for at sikre alléens harmoniske udtryk. Ved genplantning skal træerne stå med omtrent samme indbyrdes afstand som nu, dvs. ca. 15 meter langs vejen og 9-9,5 meter på tværs af vejen.

§4 Retsvirkning

Midlertidig retsvirkning af forslaget træder i kraft så snart Fredningsnævnet har offentliggjort forslaget i Statstidende.

§ 5 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Erstatning:

Der udbetales ingen erstatning.

Kortbilag: Fredningskort i 1:4.000 og oversigtskort i 1:25.000

Karen Barfod

Henrik S. Stamp

Martin Sanderhoff

Denne afgørelse kan jfr. Naturbeskyttelseslovens § 43 inden for 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2200 København N, af

- ejere og brugere af ejendomme, der helt eller delvist er omfattet af fredningen,
- enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
- statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt
- organisationer m.v., som antages at have en væsentlig interesse i forslaget.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

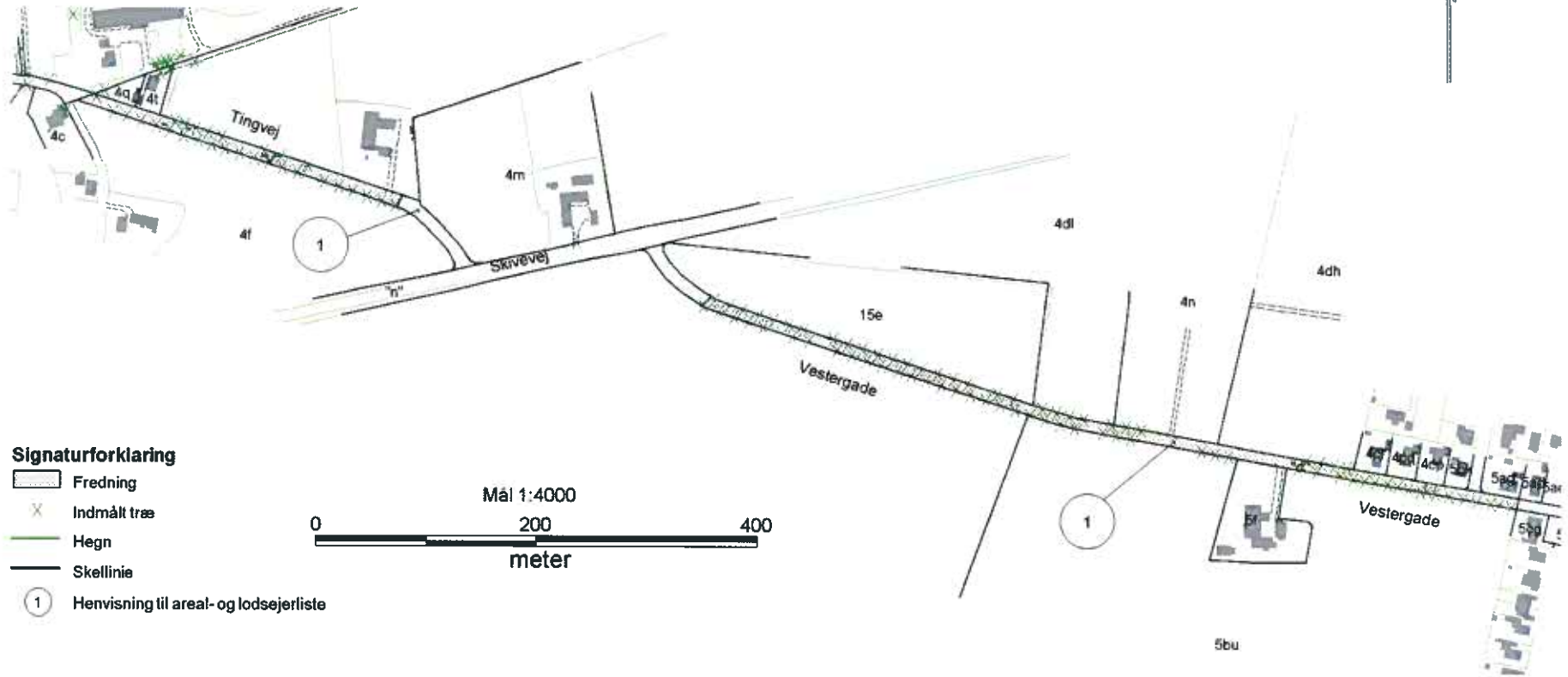
Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, den 15. juni 2012

P.n.v.

Henrik S. Stamp

EJERFORTEGNELSE

7000v og del af 7000d V. Tostrup By, V. Tostrup, der ejes af Viborg Kommune Prinsens
Alle 5 8800 Viborg med et areal på henholdsvis 0,421 ha. og 1,707 ha.

Signaturforklaring

- Fredning
- Indmålt træ
- Hegn
- Skellinie
- Henvisning til areal- og lodsejerliste

1:25.000

Fredningskort

Rønneallé ved Mølstrup

Del af
V. Tostrup By, V. Tostrup

Viborg Kommune
Region Midtjylland

Fredningskort til brug ved
Fredningsnævnets afgørelse
af maj 2012
FRD 51/2011

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Herning, 14. marts 2022
FN-MJV-40-2021

Viborg kommune
toj@viborg.dk

Ansøgning om dispensation til at fjerne 10 træer fra alléen mellem Tostrup og Møldrup – FRD 51/2011 – Allé mellem Tostrup og Møldrup

Viborg Kommune har søgt om dispensation til at fælde 10 træer på en strækning inden for fredningen af alléen mellem Vester Tostrup og Møldrup.

Ansøgningen

Af ansøgning af 1. december 2021 fremgår blandt andet, at Viborg kommune på grund af befolkningstilvæksten er i færd med at udstykke 11 parcelhusgrunde i udkanten af Møldrup, hvor vejstrækningen (Vestergade) begynder, og etablere en ny vej som skal gå vinkelret på Vestergade.

Det vil i den forbindelse være nødvendigt at fjerne i alt 10 træer på det sted, hvor den nye vej skal forbindes med Vestergade. Kommunen ønsker at fjerne træer på begge sider af den nye vejs udmunding i Vestergade. Kommunen har gjort gældende, at der på strækningen ind mod byen ikke reelt er tale om en allé, idet der kun er træer i den ene side af vejen, og da alléen i takt med, at byen er blevet udbygget, ikke længere udgør et væsentligt landskabeligt eller kulturhistorisk element.

Af supplerende bemærkninger modtaget den 21. december 2021 fremgår blandt andet:

”...

Ifølge fredningsbestemmelsernes formålsparagraf har fredningen til formål at sikre, at der fortsat er en allé af seljerøn, og at de fredede træer i videst muligt omfang bevares uden indgreb. Hovedvægten er lagt på, at der stadig skal være en allé af seljerøn, og der er i mindre grad fokus på de enkelte rønnetræer.

Kommunen bemærker i øvrigt, at rønnetræerne på den aktuelle strækning alene er lokaliseret på sydsiden af Vestergade, så træerne på den berørte strækning ikke danner en allé, men alene en række. Som begrundelse for fredningen blev der lagt vægt på alléens landskabelige værdi, og at alléen bevares, så den fremstår som et væsentligt landskabeligt element.

I takt med byens udvikling er grænsen mellem by og land rykket, hvorfor det vurderes, at trærækkens landskabelige virkning overskygges af byens afgrænsning.

Der er i ansøgningen foreslået 2 muligheder.

Fjernelse af 6 træer for at sikre trafiksikkerheden. Dette giver mulighed for at genplante 2 træer på vestsiden af Aspevej. (se bilag 1)

Fjernelse af 10 træer for at sikre trafikikkerheden og videreføre byens vejprofil frem til Aspevej. Dette giver mulighed for et sammenhængende vejprofil. Derudover åbner dette mulighed for at genplante 8 træer på bagsiden af nyt fortov. (se bilag 2)

Kommunen vurderer, at begge forslag kan rummes inden for fredningens formål om, at allé-træerne skal bevares i videst muligt omfang – især set i lyset af, at der på den aktuelle strækning ikke er tale om en allé, men en række.

...”

Fredningen

Af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 26. september 2013 om fredning af alléen mellem Vester Tostrup og Møldrup i Viborg Kommune fremgår, at fredningens formål er at sikre, at der fortsat er en allé af seljerøn, at de fredede træer i videst muligt omfang bevares uden indgreb, og at de fredede træer plejes og vedligeholdes.

Af fredningsbestemmelserne fremgår:

”...

§ 2 Tilstandsændringer

Alléens træer må alene fældes eller beskæres i det omfang, det fremgår af plejeplanen, herunder af hensyn til trafikikkerheden.

...”

Viborg Kommune har i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne udarbejdet en plejeplan for alleen. Det fremgår heraf:

”...

Plejeforskrifter

Nye træer

Der benyttes træer af typen Seljerøn (sorbus intermedia) omkreds 12-14, Højde 3-3,5 m, barrodet

Beskæring

Der udføres en styning/beskæring af træerne hvert andet år i vinterperioden, således at træerne bliver stynet helt ind. Det forsøges at beskære halvdelen af træerne før nytår og den anden halvdel efter nytår.

Jordbearbejdning

Ved genplantning fjernes det gamle træ incl. rod. Det nye træ placeres ca. samme sted som det eksisterende. Der udskiftes jord ved nyplantning således at man fjerner jorden mellem vej og matrikelskel, samt i vejens længderetning på ca. 5 m.

Således vil der ved hver plantning skulle udskiftes ca. $2 \times 5 \times 0,5 = 5 \text{ m}^3$ jord.

Aktive tiltag

Der køres efter bilag 2, hvor der fremgår udskiftningen samt efterplantningen af nye træer. Der forsøges at lave en udskiftning fra siden ved Vester Tostrup. Her er der kun ganske få

træer tilbage af de oprindelige. Disse træer er næsten helt rådne, og da der kun står nogle få stykker, startes en udskiftning af alle træerne på strækningen fra Skivevej og ind til Vester Tostrup.

På strækningen fra Skivevej og ind til Møldrup er der mange af de oprindelige træer tilbage. Her starter vi med at styne disse i det første plejeår. I andet plejeår, vil vi efterplante træer på de placeringer, hvor der mangler træer i dag.

Således vil alléen være fuldendt efter blot 2 år.

...”

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Habitatbeskyttelsesområdet Lovns bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk, i en afstand af ca. 3 km fra alleen.

Fredningsnævnets sagsbehandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 22. februar 2022.

Tilstede foruden nævnet var:

Elise Stilling, Friluftsrådet

Torben Juhl Jørgensen, Viborg Kommune

Torben Juhl Jørgensen foreviste stedet, hvor den nye vej skal forbindes til Vestergade og hvilke træer, der ønskes fjernet. Der er en række træer på denne side af vejen, hvorimod der kun er et træ tilbage på den modsatte side af vejen. Torben Juhl Jørgensen forklarede, at der ønskes fældet 6-7 træer til højre for vejen ind mod byen til Ahornvej og yderligere tre træer på venstre side af vejen ud ad byen. Træerne udgør en trafikikkerhedsmæssig risiko, idet de hindrer oversigten for kørende i det nye vejkryds ud på Vestergade. Der er derudover tale om, at kommunen ønsker at forlænge fortovet fra Ahornvej til den nye vej, så der på denne strækning vil være fortov på begge sider af vejen. Det vil tydeligere signalere, at man er kommet ind i bymæssig bebyggelse, hvilket vil medvirke til at sænke hastigheden for bilerne.

Træerne til højre for den nye vej kan genplantes bag ved det nye fortov, så rækken fortsætter, blot længere tilbagetrukket fra vejen.

Han mener ikke, at det vil have stor betydning for alléen at fjerne disse træer, da der i forvejen kun er en række træer i den ene side af vejen på denne strækning, og da alléen vil bevares som et landskabeligt element uden for byen.

Lokalplanen lægger op til, at der etableres en sti, der forløber bag ved træerne, så disse ikke skal fældes, men det vil ikke sikre oversigtsforholdene.

Elise Stilling, Friluftsrådet, bemærkede, at hun synes, det vil være synd at fjerne de gamle træer. Hun anførte, at hun ikke kan se, at der er et trafikikkerhedsmæssigt behov. Hvis træerne flyttes tilbage, så de står bag ved et fortov, vil der ikke længere være en ubrudt linje af træer.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har efter votering truffet afgørelse om at meddele afslag på ansøgningen om dispensation til at fælde træerne på strækningen, da det ansøgte er i strid med fredningens formål.

Fredningen omfatter hele strækningen, herunder den strækning, hvor der også på fredningstidspunktet alene var en række træer på den ene side af vejen.

Nævnet har lagt vægt på, at der er tale om en nyere fredning fra 2013, som skal sikre, at der fortsat er en allé af træer.

Der er udfærdiget en plejeplan, der foreskriver, hvorledes udskiftning og sikring af træerne kan ske, herunder at genplantning skal ske samme sted som de oprindelige træer. Hvis træerne genplantes længere tilbage trukket fra vejen, vil der ikke længere være en ubrudt linje af træer.

Det, der er anført om de trafikale forhold, kan ikke føre til andet resultat.

På denne baggrund finder nævnet det ikke nødvendigt at undersøge, hvorvidt fjernelse af nogle træer vil påvirke de omkringliggende Natura 2000 områder.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Med venlig hilsen

Joy Winter